

10 tips voor het aanpassen van lesmateriaal voor leerlingen met een leesbeperking

Prikkelend klaslokaal?

Er hangt (ongemerkt) best veel aan informatie aan de muren van ieder klaslokaal. Informatie die voor kinderen met dyslexie of een visuele beperking niet (altijd) duidelijk is.

Tip 1: Weet je wat de leerling zelf wil?

Lesmateriaal kun je in alle vormen en maten beschikbaar maken. Denk aan tekst en afbeeldingen in gesproken vorm, in braille of in vergrote vorm. Overleg met de leerling zelf over wat voor hem of haar het best past. Dat bespaart je later tijd!

Zo ook zijn schoolboeken er in verschillende vormen en formaten. Deze kun je eenvoudig bij Dedicon bestellen. En heb je hulp nodig om samen met je leerling een keuze te maken wat betreft schoolboeken? Gebruik dan deze handige productkeuzetool.

Tip 2: Maak keuzes

Moet alle informatie nu, op dit moment, ook daadwerkelijk zichtbaar zijn? Hang een beperkte hoeveelheid informatie op vaste plekken aan de muren. En op het moment dat het ertoe doet.

Tip 3: Niet alles hoeft op papier

Bied zo mogelijk informatie en lesmateriaal in digitale vorm aan. Ook leerlingen die blind, slechtziend of dyslectisch zijn kunnen bijvoorbeeld digitale informatie laten voorlezen (zie tip 10). Ook zijn er blinde leerlingen die met een brailleleesregel werken. Daarmee kunnen zij digitale teksten in braille lezen. Kortom, met digitaal lesmateriaal kan de leerling zelfstandig (en vaak ook eerder) aan de slag. Wat een tijdwinst! En ook nog milieubewust.

Tip 4: Zelf lesmateriaal aanpassen

Als het aankomt op toegankelijkheid, kun je aan vele knoppen draaien. Denk aan lettertypes, contrast, kleurgebruik, afbeeldingen en nog veel meer. In het boekje 'Maak open' tref je 10 praktische doe-het-zelf-tips die je direct kunt toepassen. Je kunt de gids 'Maak open' gratis downloaden.

Blinde of slechtziende leerling in de klas

Je hebt een blinde of zeer slechtziende leerling in de klas. Hoe zorg je ervoor dat hij of zij toch zoveel mogelijk meekrijgt van wat aan visuele informatie in de klas wordt aangeboden? Je kunt veel doen om afbeeldingen beschikbaar te maken voor een blinde of slechtziende leerling. Hoe? Bekijk de volgende vier tips:

Tip 5: Gebruik digitale afbeeldingen

Is je leerling slechtziend, dan helpt een digitale versie van de afbeelding. Deze kan eenvoudig op het scherm van een laptop of iPad worden vergroot.

Tip 6: Afbeeldingen beschrijven

Beschrijf in tekst (digitaal) de inhoud van informatieve afbeeldingen, zodat de leerling er altijd gebruik van kan maken. Dat lijkt eenvoudiger dan het is! Want hoe omschrijf je een spotprent in het geschiedenisboek? Hoe een astronaut eruitziet? Of het verschil tussen een haas en een konijn? Een goede beeldbeschrijving brengt de visuele essentie over. Wil je je meer verdiepen in deze materie? Lees dan eens dit artikel over [beeldbeschrijving](#).

Belangrijk ook: beschrijf niet alleen afbeeldingen in lesboeken of bij opdrachten. Vertel de leerling ook hoe de versieringen in de klas eruit zien en omschrijf de sfeer in de klas. De leerling wil daar graag ook van meegenieten.

Tip 7: Gebruik voelbare tekeningen en modellen

Zoek niet verder; in veel gevallen is het wiel al uitgevonden! Zo hebben de onderwijsspecialisten van Dedicon voelbare tekeningen ontwikkeld. Of voelbare modellen. Daarmee leg je heel handig een bepaald thema of begrip uit. Een thema zoals Pasen bijvoorbeeld. Of wat schaduw is. Of hoe groot een boom is ten opzichte van een mens. Leerlingen kunnen hier dan zelf mee aan de slag. Dat vinden zij prettig én het levert jou veel tijdswinst op!

In de webshop van Dedicon vind je een [grote collectie voelbare tekeningen](#).

Een bestand in 'no time' aanpassen

Tip 8: Gratis conversiedienst

Met de [gratis conversiedienst](#) van Dedicon kun je heel eenvoudig en snel teksten omzetten naar audio. Met één druk op de knop is je huiswerkopdracht zo ook voor de blinde Jasper geschikt. In een formaat waarmee hij wel uit de voeten kan. Dat kun jij als leerkracht voor Jasper doen. Maar Jasper (of zijn ouders) kan dat thuis zelf ook doen. Dat levert een hoop tijdswinst op! [Bekijk snel hoe het werkt!](#)

Laat het voorlezen

Wist je dat je veel informatie op heel eenvoudige manier kunt laten voorlezen? Nogmaals enkele tips van Hans Beerens:

Tip 9: Mail de informatie!

Steeds meer apparaten, zoals smartphones, pc's en laptops, hebben een ingebouwde schermlezer die voorleest wat er op het beeldscherm gebeurt. En behalve het voorlezen van tekst op een smartphone of laptop, kan tekst ook heel eenvoudig worden vergroot. Hier lees je meer over [schermlezers](#).

Tip 10: Ook foto's met tekst kun je omzetten

Met de eerder genoemde [conversiedienst](#) kun je ook afbeeldingen van tekst omzetten naar tekst die kan worden voorgelezen. Handig!

Bonustip 11: Zelf inspreken kan ook!

Zelf een boodschap inspreken of tekst voorlezen op je mobieltje kan natuurlijk ook! Je kunt het vervolgens in een groepsapp delen. Het voordeel is dat je daarmee alle leerlingen bereikt. Dit lijkt misschien wat meer tijd te kosten, maar hierdoor kunnen alle leerlingen zich goed voorbereiden op een opdracht, brengen de juiste spullen mee naar school en weten wat ze moeten doen. Dat scheelt achteraf het nodige 'herstelwerk' en dus alsnog tijdwinst!

En wil je zelf geen tijd spenderen aan het voorlezen van teksten, laat het een ander voorlezen!